

Sygn. akt V CSK 241/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa P. S.A. w Ł.
przeciwko D. R.
o zwolnienie od egzekucji,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 grudnia 2015 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo wytoczone w dniu 19 listopada 2013 r. przez P. S.A. w Ł. o zwolnienie od egzekucji opisanego szczegółowo w pozwie wozidła V., zajętego w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Km (...) przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w W.

Sąd Apelacyjny uznał, że powód nie zachował miesięcznego terminu przewidzianego w art. 841 §3 k.p.c. do wytoczenia powództwa, który rozpoczął bieg w dniu 14 października 2013r., bowiem z pisma z tej daty, stanowiącego wniosek o zwolnienie wozidła od egzekucji, wynika, iż już w tym dniu powód wiedział o naruszeniu jego prawa i była to rzeczywista, faktyczna wiedza o zajęciu przedmiotu w określonym postępowaniu egzekucyjnym.

W skardze kasacyjnej, opartej na podstawie naruszenia art. 378 § 1 w zw. z art. 230 k.p.c. oraz art. 841 § 3 k.p.c., strona powodowa, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1, 2 i 4 k.p.c.

Wskazała, że w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne: 1 „czy granice rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym obejmują również rozpoznanie okoliczności niespornych między stronami a przynajmniej nie zaprzeczonych, w rozumieniu art. 230 k.p.c. i czy okoliczności te mogą stanowić jedyną podstawę merytoryczną dla wydania wyroku zmieniającego wyrok Sądu I instancji, 2 czy miesięczny termin do wytoczenia powództwa o zwolnienie od egzekucji, określony w art. 841 § 3 k.p.c. może rozpocząć swój bieg w nieokreślonym momencie, jednakże przed zawiadomieniem właściciela przez komornika o zajęciu i osobie dłużnika, w sposób umożliwiający podjęcie przez właściciela zajętej rzeczy obrony swoich praw?”.

Stwierdziła, że powyższe przepisy budzą także poważne wątpliwości interpretacyjne oraz wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów, a w konsekwencji zachodzi potrzeba ich wykładni, na dowód czego przytoczyła kilka wyroków Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego dotyczących kwestii

zakresu kognicji sądu w postępowaniu apelacyjnym i związania zarzutami apelacyjnymi.

Zdaniem strony powodowej skarga kasacyjna jest również oczywiście uzasadniona ze względu na treść zarzutów omówionych szczegółowo w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych oraz fakt, że Sąd II instancji nie odniósł się do zarzutów apelacyjnych, a ograniczył się do „wychwycenia” oczywistej omyłki w dacie pisma.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, a w przypadku jej przyjęcia, o oddalenie skargi i zasądzenie w obu przypadkach kosztów postępowania kasacyjnego. Wskazała między innymi, że w dniu 6 stycznia 2016 r. uprawomocniło się postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. z dnia 10 grudnia 2015 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km [x], co spowodowało, zgodnie z art. 826 k.p.c., uchylenie dokonanego zajęcia wozidła.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżąca nie wykazała, iż w sprawie występują przesłanki przedsądu, na które się powołała.

Pierwsze pytanie, które sformułowała w ramach przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie jest zagadnieniem nowym, jeszcze nie rozstrzygniętym w judykaturze, gdyż Sąd Najwyższy wielokrotnie już wypowiadał się w kwestii zakresu kognicji sądu apelacyjnego i jego związania zarzutami apelacyjnymi. Ostatecznie w uchwałach składu siedmiu sędziów z dnia 23 marca 1999 r. III CZP 59/98 (OSNC 1999/7-8/124) i z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 (OSNC 2008/6/55) wyczerpująco przedstawił swoje stanowisko w tym przedmiocie, określił charakter apelacji i przedmiot postępowania apelacyjnego oraz jego zakres. Jednoznacznie wskazał, kiedy, w jaki sposób i w jakim zakresie sąd apelacyjny jest zobowiązany i uprawniony do przeprowadzenia postępowania dowodowego i stwierdził, że sąd ten nie jest związany zarzutami naruszenia prawa materialnego, natomiast wiążą go zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia prawa procesowego.

Strona powodowa nie wykazała, że nadal zachodzi potrzeba wypowiedzenia się Sądu Najwyższego w tym zakresie ani w węższym zakresie wskazanym przez nią w pierwszym pytaniu, dotyczącym także kwestii związania sądu apelacyjnego zarzutami procesowymi, a zatem mieszczącej się we wskazanych wyżej wypowiedziach Sądu Najwyższego.

Odnosi się to również do uzasadnienia drugiej przesłanki przedsądu, z którego nie wynika, że nadal powyższe kwestie budzą wątpliwości interpretacyjne i wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Przytoczone przez skarżącą orzeczenia sądowe nie wskazują na rozbieżności, przeciwnie potwierdzają wykładnię przyjętą przez Sąd Najwyższy we wskazanych wyżej uchwałach.

Także drugie przedstawione przez stronę powodową pytanie, nie jest zagadnieniem nierozstrzygniętym, bowiem Sąd Najwyższy wypowiedział się już w kwestii dotyczącej terminu przewidzianego w art. 841 § 3 k.p.c., między innymi w wyroku z dnia 12 grudnia 2007 r. V CSK 275/07 (nie publ.) stwierdzając, że jest to termin prawa materialnego, a dniem, w którym strona dowiedziała się o naruszeniu jej prawa, w rozumieniu tego przepisu, jest dzień, w którym rzeczywiście dowiedziała się o zajęciu przedmiotu, a nie dzień, w którym mogła się o nim dowiedzieć przy dołożeniu należytej staranności.

Skarżąca nie wykazała również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 22 grudnia 2009 r. I CSK 395/09, nie publ.).

Skarżąca w istocie w żaden sposób nie uzasadniła swojego twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej odwołując się jedynie do zarzutów kasacyjnych i uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest niewystarczające. Wymagania skargi kasacyjnej określone w art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. mają bowiem charakter autonomiczny i wymagają odrębnego określenia oraz uzasadnienia. Każde z nich spełnia inne funkcje i może być przedmiotem oceny Sądu

Najwyższego na innym etapie postępowania kasacyjnego. Sąd Najwyższy badając sprawę w ramach przedsądu ocenia jedynie - w aspekcie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. - wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Nie bada na tym etapie uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest możliwe dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Niedopuszczalne zatem i nieskuteczne jest odwoływanie się przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do uzasadnienia podstaw kasacyjnych.

Drugim argumentem jakiego użyła skarżąca uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jest niejasne twierdzenie, że Sąd drugiej instancji „ograniczył się do „wychwycenia” oczywistej omyłki w dacie pisma”. Można jedynie domyśleć się, że chodzi o datę pisma powódki z dnia 14 października 2013 r., ustaloną przez Sąd Apelacyjny na podstawie treści tego pisma, w którym ta właśnie data została przez skarżącą wpisana jako dzień jego sporządzenia. Po raz pierwszy w skardze kasacyjnej strona powodowa zawarła twierdzenie, że data ta wpisana została przez nią przez pomyłkę, bowiem w rzeczywistości była to data „24 października 2013 r.”. Jednakże zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany ustaloną w sprawie podstawą faktyczną rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji i w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów ani dowodów. Nie może być zatem skuteczne oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności na podniesionym dopiero w skardze kasacyjnej twierdzeniu o oczywistej omyłce jaką popełniła strona skarżąca w piśmie mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii zachowania terminu przewidzianego w art. 841 § 3 k.p.c. do wytoczenia powództwa o zwolnienie od egzekucji.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

